

- ۱- ترجم العبارات التالية الى الفارسية:
- (الف) اللهم ارزقنا توفيق الطاعة و بعد المعصية و صدق النية.
 (ب) تحمل شماس تعذيباً شديداً بسبب اسلامه.
 (ج) لاطاعة لمخلوق في معصية الخالق.
 (د) اصبحت الاوضاع مناسبة لانتصار المظلومين في العالم.
 (هـ) من طلب العلى سهر الليالي.
 (و) بيت المال في يدك و انت تتحدث عن راتبك.
- ۲- صحح الاخطاء الموجودة في الترجمة:
- (الف) فلن ارجع الا بالاكياس المملوءة: پس جز با كيسه های پر نباید برگردم.
 (ب) كتبت على جدار المدرسة حديث: حديثي را روی دیوار مدرسه نوشت.
 (ج) اصبر حتى آخذ رايي من بيت المال: صبر کن، حقوقم را از بيت المال می گیرم.
 ۳- عين الترجمة الصحيحة في ما أثير اليه بخط:
- (الف) لا تنزل النعم من السماء جاهزة (فراوان - آماده - آسان)
 (ب) زكربا الرازي وصل الي اهدافه لانه كان دووبا في اعماله (اميدوار - علاقه مند - پايدار)
 ۴- للتعريب:
- (الف) كتاب های مفيد (ب) امام هشتم (ج) يازده ستاره
 ۵- عين الصحيح في التعريب:
 نزد او برو تا مقداری مال به دست آوری.
 (الف) اذهب اليه لن تحصل على شيء من المال.
 (ب) اذهب اليه ليحصل على شيء من المال.
 ۶- أجب عن الاسئلة:
- (الف) خوش بيني (بالعربية) (ب) الخطة (بالفارسية) (ج) الضوء (المترادف) (د) السريرة (المتضاد)
 ۷- عين المعارف و نوعها:
 العاقل من يتعد عن الباطل.
 ۸- عين اعراب الكلمات التي أثير اليها بخط: (فرعي - تقديري - محلي)
 (الف) أرسل الله موسى ^{عليه السلام} إلى قومه.
 (ب) هم يتعلمون اللغة العربية.
 (ج) احترم أباك في جميع الاحوال.
 (د) الهواء في فلسطين حار.
 ۹- للتشكيل (حركت گذاري):
 ليس حركة الارض مخفية على أحد في عصرنا.
 ۱۰- صحح الاخطاء الموجودة:
- (الف) كانت التلميذات يطالغن دروسهن.
 (ب) لعل أخيك ينجح في المسابقة.
 (ج) لا لباس أجمل من العافية.
 (د) أنا لم أقصر في مساعدة إخوتي.
 (هـ) كيف تأمرني أن أفتح بيت مال المسلمين
 (و) شجع الإسلام المسلمون على التفكير.
 ۱۱- غير المبني للمعلوم للمجهول و غير ما يلزم تغييره:
 أخذ التلميذ المثالي وسام النشاط في الحفلة.
 ۱۲- اقرأ العبارات التالية و اكمل الجدول:
- (الف) اتبعوا ما أنزل اليكم من ربكم.
 (ب) ليس للفرار مجال.
 (ج) لعل الغيوم تمطر علينا.
 (د) المساجد بيوت الله في الارض.

	خبر الافعال الناقصة
	اسم الحروف المشبهة
	فعل مبني للمجهول
	مبتدا

١٣- اَعْرَبُ ما أُشِيرَ اليه بخط:

لِلنَّبَاتَاتِ فَوَائِدٌ كَثِيرَةٌ تُؤَفَّرُ طَعَامَ الْإِنْسَانِ وَ الْحَيَوَانَ وَ تُسَاعِدُ عَلَى تَنْقِيَةِ الْجَوِّ.

١٤- املاء الفراغ مما بين القوسين:

(الف) أَمَرَ اللهُ الْمُسْلِمِينَ أَنْ ..... عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى. (يَتَعَاوَنُوا- تَتَعَاوَنُوا- يَتَعَاوَنُونَ)

(ب) أَيَّامُ الدَّرَاسَةِ مِنَ الْإَيَّامِ ..... (الْجَمِيلِ- الْجَمِيلَةِ- الْجَمِيلَةَ)

(ج) لَا ..... أَقْطَعُ مِنَ الْحَقِّ. (السَّيْفِ- سَيْفًا- سَيْف)

(د) رَأَيْتُ ..... فِي صَفْهِنَّ. (التَّلْمِيذَاتُ- التَّلْمِيذَاتِ- التَّلْمِيذَاتِ)

(هـ) لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى ..... آيَاتٍ. (تَسْعَ- تاسِعَ)

(و) الْكُفَّارُ لَمْ ..... بِمَا أَنْزَلَ اللهُ (يُؤْمِنُ- يُؤْمِنُونَ- يُؤْمِنُوا)

(ز) ..... الْبَلَاءَ لِلظَّالِمِ أَدَبٌ وَ لِلْمُؤْمِنِ امْتِحَانٌ. (إِنَّ- أَنْ- إِنْ)

(ح) أَصْبَحُوا ..... لِلْآخِرِينَ. (أُمَّةً- أُمَّةً- أُمَّةً)

١٥- أكتب التحليل الصرفي لما أُشير اليه بخط: «وَ إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أُنصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»

قُرِئَ ..... اسْتَمِعُوا ..... هُ ..... لَعَلَّ ..... لَعَلَّ

١٦- إقرأ النصّ التالي ثمّ أجب عن الاسئلة التالية:

كانت شركة تُعْلِنُ مُنذُ مُدَّةٍ عَنْ حاجتها إلى موظّفٍ لائق. وَ رَغْمَ مراجعةٍ عددٍ كثيرٍ مِنَ الأشخاصِ، ما كانَ المُديرُ قد قَبِلَ أَحَدًا مِنْهُمْ!

أصبح الأمرُ مُعَقَّدًا لِلشَّرْكَةِ !.....

فجأةً، إنتخب المديرُ شابًّا، كانت تجاربه قليلةً وَ ما كانَ يَحْمِلُ شهادةً وَ لا توصيةً مِنَ الآخِرِينَ .....! حينَ سُئِلَ المديرُ عَنْ سرِّ اختياره

العجيب، قال: ليسَ اللائقُ مِنْ كانتَ لَهُ الشَّهادَاتُ الكَثيرةُ وَ التَّوصِيَّاتُ العَديدةُ .....! إِنَّ هَذَا الشَّابَّ حينَ جاءَ إنتظرَ خَلْفَ البابِ وَ طَلَبَ إِذْنًا

بِالدُّخُولِ ..... كانتَ مَلابِسُهُ بَسِيطَةً لَكِنَّهَا نَظِيفَةٌ ..... سَلَّمَ عَلَى الجَمِيعِ ..... ما كانَ يَمُدِّحُ نَفْسَهُ وَ لا يُقَلِّلُ مِنْ شَأْنِ الآخِرِينَ.

وَجَدتَهُ مُتَوَكِّلًا عَلَى رَبِّهِ مُعْتَمِدًا عَلَى قُدْرَاتِهِ ..... أَفْهَمْتُمْ سِرَّ الاختيارِ؟!

(الف) ماذا فَعَلَ الشَّابُّ عِنْدما دَخَلَ الشَّرْكَةَ؟ (ب) كيفَ كانَ ظاهِرُ الشَّابِّ؟

مؤسسه آموزشی فرهنگي

۱- ترجم العبارات التالية:

- (الف) إِنَّ اللَّهَ قَدْ خَلَقَ الْإِنْسَانَ وَجَعَلَ لَهُ الْجَمَالَ وَالزَّيْنَةَ فِي الطَّبِيعَةِ.
 (ب) إِنَّ تَشْعُرَ النَّمْلَةَ بِالرُّطُوبَةِ تُخْرِجُ الْحُبُوبَ إِلَى سَطْحِ الْأَرْضِ.
 (ج) يَقْدِرُ الْكَذِّ تَكْتَسَبُ الْمَعَالِي.
 (د) طُيُورُ الْإِبَابِيلِ مِنْ كُلِّ صُوبٍ تَصُبُّ الْجِجَارَ عَلَى الْغَاصِبِينَ
 (هـ) أَنَا مَقْرُوضٌ وَأُسْرَتِي بِحَاجَةٍ إِلَى مَسَاعِدَةٍ.
 (و) أَصْبَحَتِ الْأَوْضَاعُ مُنَاسِبَةً لِإِنْتِصَارِ الْمَظْلُومِينَ فِي الْعَالَمِ.

۲- اِنتَخِبِ الصَّحِيحَ عَنِ التَّرْجُمَةِ لِلْعِبْرَاتِ التَّالِيَةِ:

- (الف) رَأَى ذَنْبٌ جَائِعٌ فِي الْمَزْرَعَةِ حِمَارَيْنِ سَمِينَيْنِ يَأْكُلَانِ الْعُشْبَ.
 (۱) گرگی گرسنه دو الاغ چاقی را در مزرعه دید که علف می‌خوردند.
 (۲) گرگ گرسنه‌ای الاغهای چاقی را در مزرعه می‌بیند که مشغول خوردن هستند.
 (ب) لِيَنْبَعِدَ عَنِ الْكُذْبِ، اجْتَهَدُوا لِتَنْجَحُوا.

- (۱) تلاش کنید تا موفق شوید، از دروغ گفتن بپرهیزید
 (۲) باید از دروغ دوری کنیم. تلاش کنید تا موفق شوید.
 (ج) لِمَ خَلَقَ اللَّهُ الذُّبَابَ؟ لِيُذِلَّ بِهِ أَنْوْفَ الْجَبَابِرَةِ.
 (۱) چرا خداوند مگس را آفرید؟ برای اینکه با آن، بینی زورگویان را به خاک بمالد.
 (۲) برای چه خدا مگس را خلق می‌کند؟ زیرا با آن غرور ستمگران را بشکند.

۳- ترجم الكلمات المطلوبة:

- القَبَّةُ ( ) المَزْهَرِيَّةُ ( ) سخت نگیر ( ) متضاد حارّ ( )

۴- صحّح الأخطاء في الترجمة:

- (الف) قَالَتِ الْأَعْرَابُ أَمَّا قُلٌّ لَمْ تُوْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا: اعراب گفتند: ایمان آوردیم، بگو ایمان نمی‌آورید بلکه بگویید اسلام می‌آوریم.
 (ب) بَعْدَ يَوْمٍ شَاهَدَ النَّاسُ أَنَّ اسْمَ بَهْلُولٍ قَدْ حُذِفَ مِنْ جِدَارِ الْمَسْجِدِ: روز بعد مردم دیده شدند که اسم بهلول از ستون مسجد حذف شده است.

(ج) يَحْمِلُكَ الْأَشْرَافُ عَلَى أَيْدِيهِمْ مَعَ أَنَّكَ لَا تَنْطِقُ: اشراف تو را بر دستها حمل می‌کنند با اینکه تو سخن نگفتی.

۵- للتعريب:

آرزوها را در دنیا کم کن.

۶- اقرأ النصّ التّالي و اجب عن الاسئلة:

كُلُّ وَاحِدٍ مِّنَّا لَا يَنْسِي فَضْلَ الْوَالِدِينَ. فَتَعَلَّمْنَا وَرَاحَتْنَا وَرِعَايَتَنَا كُلَّهَا خِدْمَاتٌ وَتَضَحِيَّاتٌ يُقَدِّمُهَا الْوَالِدَانِ لِسَعَادَةِ أَوْلَادِهِمْ. وَبِهَذَا السَّبَبِ أَوْصَانَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ بِالْإِحْسَانِ إِلَى الْوَالِدِينَ وَالطَّاعَةَ لَهُمَا. فَلَا تَرْفَعُ صَوْتَنَا عَلَيْهِمَا وَلَا يُخْرِجُ مِنْ فَمِنَا كَلَامٌ يَدُلُّ عَلَى سُوءِ الْإِدْبِ بَلْ نَخْضَعُ لَهُمَا وَنَسْعَى فِي اِكْتِسَابِ رِضَا الْوَالِدِينَ وَالْإِبْنَاءِ الْمَحْبُوبِينَ هُمْ الَّذِينَ يَأْخُذُونَ نَصَائِحَ الْوَالِدِينَ وَيُطِيعُونَ أَوْامِرَهُمَا لِيَفُوزُوا بِالنَّجَاحِ وَبِحُبِّ النَّاسِ.

(الف) مَنْ هُم الْإِبْنَاءُ الْمَحْبُوبُونَ؟

(ب) بِمَاذَا يُوصِينَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ إِلَى الْوَالِدِينَ؟

(ج) لِمَاذَا يُقَدِّمُ الْوَالِدَانِ الْخِدْمَاتِ وَالنَّضَحِيَّاتِ لِلْأَوْلَادِ؟

(د) أَيُّ عُنْوَانٍ مُنَاسِبٌ لِلنَّصِّ؟ ۱- التَّرْبِيَّةُ وَالتَّعْلِيمُ ۲- إِحْتِرَامُ الْوَالِدَيْنِ ۳- إِجْتِهَادُ الْوَالِدَيْنِ

- ۷- عین الصحيح عن الترجمة:
 الف) و زَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِحَ
 ب) الجبالُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ
 ۸- مِيزَ العبارة التي جاء فيها اسم نكرة:
 الف) ان هذا القرآن يهدي للتي هي أقوم
 ۹- انتخب الصحيح:

- الف- عَاتِبٌ ..... كَ بِالاحسان اليه. (أخو- آخا- أخي)
 ب) أَحْتَرِمُ ..... (المُعَلِّمَاتُ- المُعَلِّمَاتِ- المُعَلِّمَاتِ)
 ج) وَبِ ..... إِحْسَانًا (الوالِدَيْنِ- الوالِدَانِ- الوالِدُونَ)
 د) الكُتُبُ ..... مُفِيدَةٌ لِلطُّلَّابِ. (النافِعَةُ- النافع- نافع)
 هـ) يَجْتَهِدُ ..... المَدَارِسِ فِي تَعْلِيمِ التَّلَامِيذِ. (مُعَلِّمُو- مُعَلِّمُونَ- مُعَلِّمِي)
 و) آيَسَ اللهُ بِ ..... بِالشَّاكِرِينَ. (أَعْلَمَ- أَعْلَمَ- أَعْلَمِ)
 ۱۰- إنتخب الإعراب المناسب لما أُشير اليه بخط:

الف- هو الذي أَرْسَلَ رَسُوْلَهُ بِالهُدَى:

۱) مرفوع تقديرًا ۲) منصوب به اعراب ظاهري ۳) مجرور تقديرًا

ب- رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا:

۱) محلاً منصوب ۲) منصوب به اعراب فرعي الف ۳) تقديرًا مرفوع

ج- على الله يَتَوَكَّلُ الْمُؤْمِنُونَ:

۱) مرفوع محلاً ۲) مرفوع به اعراب فرعي واو ۳) منصوب به فتحه اصلي

۱۱- املاً الفراغات من الجدول:

الف) لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللهِ
 ب) لَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللهُ لَكُمْ.

مضارع مجزوم			مضارع منصوب			مضارع مرفوع		
اصلية-فرعية	علامة الاعراب	الفاعل	اصلية-فرعية	الفاعل	اصلية-فرعية	علامة الاعراب	الفاعل	اصلية-فرعية

- ۱۲- غيّر المبنى للمعلوم للمجهول:
 ۱۳- عین الصحيح عن الفعل المعلوم في العبارة التالية:
 الف) عَرَفَ الْأَصْدِقَاءُ الْأَوْفِيَاءُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ
 ۱۴- مِيزَ اسم النواسخ و خبرها في العبارتين:
 الف) و كَانَ اللهُ بِمَا تَفْعَلُونَ خَبِيرًا.
 ۱۵- شَكَّلَ الكلمات التي تحتها خط:
 الف) كَانَتِ الْأُمَّةُ الْإِسْلَامِيَّةُ مُتَّحِدَةً.
 ۱۶- صَحِّحِ الاخطاء عن الاعراب و التحليل الصرفي التي تحتها خط:

الف) خِتَامُهُ مِسْكٌ
 ب) إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ

مِسْكٌ: اسم - مفرد - نكرة - جامد - معرب - ممنوع من الصرف / فاعل و مرفوع

إِنْ: حرف ناصبة - عامل - مبني على الفتح

تَنْصُرُوا: فعل مضارع - مجرد ثلاثي - متعد - مجهول - مبني على السكون / فعل مضارع مجزوم فاعله ضمير «واو» البارز

كَمْ: ضمير متصل منصوب - للمخاطب - معرفة - مبني على السكون / مضاف اليه و منصوب محلاً

زبان عربی (۲)

آزمون شماره ۳

۱- لترجمة:

الف) اللهم! انهج لي إلى محبتك سبيلاً سهلاً.

ج) الذي صادق الأشرار تحسبه واحداً منهم.

هـ) هلك من ليس له حكيم يرشده.

۲- اكتب ما طلب منك:

سَجَرَ (بالفارسية):

گروه اندک: (بالعربية):

الأسوة (المترادف):

الحركة (المتضاد):

۳- إنتخب الترجمة الصحيحة:

الف) هذا هو الظبي الذي فتشت عنه طول النهار.

(۱) این آهویی است که در طول روز جست‌وجویش می‌کردم. (۲) این همان آهویی است که تمام روز به دنبالش گشتم.

ب) القرآن دستورٌ لحياتنا اليومية.

(۱) قرآن قانونی اساسی برای زندگی روزمره‌ی ماست.

(۲) قرآن قانونی برای زندگی روزانه است.

ج) كان الفارابي يسهر الليالي للمطالعة.

(۱) فارابی شب برای مطالعه بیداری می‌کشد.

(۲) فارابی شب‌ها برای مطالعه بیداری می‌کشید.

۴- للتعريب:

هر کس تلاش کند موفق می‌شود.

۵- صحح الأخطاء الموجودة في الترجمة:

(۱) تَتَرَيَنَّ الأَرْضُ بِاللِّبَاسِ الأَخْضَرِ: زمین با لباس‌های سبز آراسته شد.

(۲) شَهِدَ شَمْسٌ غَزْوَةَ بَدْرٍ وَ دَافَعَ عَنِ الإِسْلَامِ دَفَاعاً رَائِعاً: شمس در جنگ بدر شهید شد و از اسلام صادقانه دفاع کرد.

(۳) دَخَلَتْ فِي رِجْلِي شَوْكَةٌ كَبِيرَةٌ وَ أُجِسُّ بِأَلَمٍ شَدِيدٍ: خار کوچکی در پایم فرو رفته بود و احساس درد شدید می‌کردم.

۶- غَيِّرِ الجُمْلَةَ إِلَى المَبْنِيِّ لِلْمَجْهُولِ:

سَأَلَ النَّاسَ المَدِيرَ عَنِ سِرِّ إِخْتِيَارِهِ.

۷- الف) عَيِّنِ أنواعَ المعارفِ:

خَلَدَ اللهُ أَسْمَاءَهُمْ.

ب) عَيِّنِ الصِّفَةَ وَ المِضَافَ إِلَيْهِ:

مَنْ يَنْظُرُ إِلَى حَيَاةِ النَّمْلَةِ يُشَاهِدُ عَجَائِبَ كَثِيرَةً.

ج) عَيِّنِ الإِعْرَابَ المَحَلِّيَّ وَ التَّقْدِيرِيَّ:

إِحْذَرِ مِنَ أَدَى هَذَا الحَيْوَانِ.

۸- عَيِّنِ اِعْرَابَ الأَفْعَالِ المِضَارِعَةِ وَ اذْكَرْ عِلَامَتَهَا:

(۱) أَسْأَلُ اللهُ أَنْ تَنْجَحُوا فِي حَيَاتِكُمْ.

(۲) لَا تَقْنَطُوا مِنَ رَحْمَةِ اللهِ.

۹- سَكَّلِ الكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:

قَصَدَ بِهَلُولِ أَنْ يَخْتَبِرَ مِقْدَارَ إِخْلَاصِهِ.

۱۰- إِحْذِفِ الفِعْلَ النَاقِصَ مِنَ الجُمْلَةِ التَّالِيَةِ وَ غَيِّرْ مَا يَلِزَمُ تَغْيِيرَهُ:

أَصْبَحْنَا مُتَقَدِّمِينَ حِينَ عَمَلْنَا بِالقُرْآنِ.

۱۱- عین اسم الحرف المشبهة بالفعل و خبره:

إِنَّ أَخَاكَ مَنْ يُسَاعِدُكَ فِي الشَّدَائِدِ.

۱۲- صحح الأخطاء:

المسلمين متفرقون مادام بعيدين عن الإسلام.

۱۳- إنتخب الجواب الصحيح:

(۱) التلاميذ لم يقصروا في أداء واجباتهم. (كوتاهي نخواهند كرد- كوتاهي نكرند- كوتاهي نمی كنند)

(۲) أرجع إليكم بالأخبار السارة. (شاد- آشكار- پنهان)

(۳) إن «ملاصدرا» ما كان يقبل تلميذاً إلا ب..... شروط. (أربعة- أربعة- أربع)

(۴) ساعت هشتم (بالعربية) .....

(۵) ..... مظلومی العالم. (لا نساعِد- لیساعِدن- لیساعِدوا)

(۶) لقد تعلمت أشياء في ..... عديدة. (مدارس- مدارس- مدارس)

(۷) لا ..... أفتح من الكبر. (الخلق- خلقا- خلق)

(۸) زكريا الرازي كان ..... في أعماله. (دؤوباً- دؤوب- دؤوب)

۱۴- اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة:

عَلَّقَ جرسٌ ثمينٌ على باب بيت أحد الأغنياء. جاء لصٌ وقصد أن يسرقه ولكنه خاف لأن الجرس يرن حين يُحرَّك. فقال في نفسه: إنَّ أذنيَّ إذا ملئت بالقطن لا تسمعان صوتاً ثم تقدَّم نحو الجرس. حين حرَّك الجرس هرع صاحب البيت نحو الباب. تعجَّب اللصُّ المُغفلُ و قال: كيف يسمع صوت الجرس من بعيد بينما أنا لم أسمعهُ من قريب.

(۲) لماذا خاف اللصُّ؟

(۴) لماذا تعجَّب اللصُّ المُغفلُ؟

(۱) أين علَّق جرسٌ ثمينٌ؟

(۳) ما قال اللصُّ حين رنَّ الجرسُ؟

(۵) عيّن نائب الفاعل في النصِّ. (دو مورد)

۱۵- الف) عيّن الإعراب لما أُشير إليه بخطّ:

أعزائي! راقبوا حركات صاحب المزرعة.

ب) أكتب التحليل الصرفي لما أُشير إليها بخطّ:

فأصبروا حتى يحكم الله بيننا و هو خير الحاكمين.

مؤسسه آموزشی فرهنگي

پاسخ سؤال‌های امتحانی زبان عربی (۲) - آزمون ۱

۱- ترجمه کنید:

- (الف) خدایا، توفیق اطاعت و دوری از گناه و راستی در نیت را روزیمان گردان.
 (ب) شَمَّاس، شکنجه سختی را به دلیل اسلام آوردنش تحمل کرد.
 (ج) هیچ فرمان برداری مخلوق در نافرمانی از آفریدگار نیست.
 (د) شرایط برای پیروزی ستمدیدگان در جهان مناسب گردید.
 (هـ) هر کس خواهان بزرگی باشد، شب‌ها را بیدار می‌ماند.
 (و) بیت المال در دست توسل و تواز حقوق صحبت می‌کند.

۲- اشتباهات موجود در ترجمه‌ها را درست کنید:

- (الف) پس جز با کیسه‌های پر باز نخواهم گشت. (حرف لَنْ فعل مضارع را غالباً به مستقبل منفی تبدیل می‌کند).
 (ب) حدیثی بر دیوار مدرسه نوشته شد. (در ترجمه فعل مجهول به زبان فارسی از فعل «شدن» کمک می‌گیریم).
 (ج) صبر کن تا حقوقم را از بیت‌المال بگیرم. (ادات نصب «حتی» معنی فعل مضارع را به مضارع التزامی فارسی تبدیل می‌کند).
 ۳- ترجمه درست کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است را تعیین کنید:

جاهزةً آماده   دَوَّوبًا: پایدار

(معانی کلماتی که برای ما ناآشنا هستند با مراجعه به کلمات هم خانواده و یا قرینه‌های موجود در جمله مثل موضوع متن یا واژگان مجاور و در نهایت کتاب لغت آشکار می‌شود).

۴- به عربی برگردانید:

- (الف) الكُتُبُ المفيدةُ (چون موصوف جمع تکسیر است، صفت آن به صورت مفرد مونث به کار می‌رود)
 (ب) الامامُ الثَّامنُ (هر گاه عدد وصفی یا ترتیبی داشتیم آن را بر وزن «فاعل» به کار می‌بریم).
 (ج) أَحَدَ عَشَرَ كُوكِبًا (اسم پس از عدد یازده همیشه مفرد و منصوب به کار می‌رود)

۵- عبارت درست در برگردان به عربی را تعیین کنید:

گزینه «ب» درست است. زیرا «لَنْ» فعل مضارع را به مستقبل منفی تبدیل می‌کند و «لِ» آن را به مضارع التزامی تبدیل می‌کند.

۶- پاسخ پرسش‌ها را بدهید:

(الف) التَّفَاوُلُ   (ب) نقشه   (ج) النُّور   (د) العلانية

۷- معرفه‌ها و نوع آن‌ها را تعیین کنید:

العاقل - الباطل: ذواللام (اسم الف و لام دار)

مَنْ: موصول عام (مشترک) (اسم‌های الف و لام دار و اسم‌های موصول در گروه اسمهای معرفه هستند)

۸- اعراب کلماتی را که زیر آن خط کشیده شده است تعیین کنید:

(الف) موسی: اعراب تقدیری (اسم‌هایی که در آخر آنها الف مقصوره (کوتاه) باشد اعراب تقدیری دارند)

(ب) يتعلمون: اعراب محلی (زیرا جمله فعلیه خبر مبتدا واقع شده است و اعراب جمله، محلی است)

(ج) اباک: اعراب فرعی («اب» از اسم‌های خمسه است و اعراب آن در مواردی فرعی است).

(د) فلسطين: اعراب فرعی (اسامی شهرها و کشورها در گروه اسمهای غیرمنصرف هستند و اعراب آنها فرعی است)

۹- حرکت گذاری کنید:

ليسَ حَرَكَةُ الارضِ مَخْفِيَّةً على احدٍ في عَصْرِنَا

(حرکهٔ، اسم فعل ناقص «لیس» است پس مرفوع می‌شود و چون مضاف است تنوین نمی‌گیرد و مخفیةً، خبر فعل ناقص است پس منصوب می‌شود)

۱۰- اشتباهات را درست کنید.

- (الف) دروسَهَنَّ (این کلمه مفعول به است پس منصوب می‌شود)
 (ب) اخاکَ (اسم حرف مشبّهة بالفعل و منصوب می‌باشد و علامت نصب آن با «الف» است)
 (ج) لباسَ (اسم لای نفی جنس است و مبنی بر فتح می‌باشد)
 (د) لَمْ أَقْصِرْ (فعل مضارع مجزوم به لم می‌باشد و علامت جزم آن سکون است)
 (هـ) أَفْتَحَ (فعل مضارع منصوب به آن می‌باشد و علامت نصب آن فتحه است)
 (و) المسلمینَ (این کلمه مفعول به و منصوب است و علامت نصب آن اعراب فرعی یاء می‌باشد)

۱۱- فعل معلوم را به مجهول تبدیل کنید:

أَخِذْ وَسَامَ النَّشَاطِ فِي الْحَقْلَةِ

(فعل جمله را مجهول کردیم بدین صورت که عین الفعل را کسره داده و حرف حرکت‌دار پیش از آن را ضمه دادیم سپس فاعل جمله را حذف کرده و مفعول به (وسام) را به جای آن نهاده و نایب فاعل نام دادیم و اعراب نایب فاعل همان اعراب فاعل یعنی رفع است)

۱۲- عبارت‌ها را بخوانید و جدول را کامل کنید:

- خبر افعال ناقصه: للفرار (خبر شبه جمله است و چون اسم آن نکره است خبر بر اسم مقدم شده است)
 اسم حروف مشبّهة: الغیوم (پس از حرف لعل آمده است که از حروف مشبّهة است)
 فعل مبنی للمجهول: أَنْزَلَ (فعل ماضی مجهول از باب افعال است)
 مبتدا: المساجدُ (چون از آن خبر داده می‌شود و مرفوع است)

۱۳- ترکیب کنید:

- للنباتات: جار و مجرور و خبر مقدم و مرفوع محلاً (چون شبه جمله است رفع آن محلی است)
 طعامَ مفعول به و منصوب (منصوب است و فعل بر آن واقع شده است)
 تنقیةً مجرور به حرف جر (چون پیش از حرف جر «عَلَى» آمده است)
 الجوّ: مضاف الیه و مجرور (چون مجرور است و به «تنقیة» اضافه شده است)

۱۴- جاهای خالی را پر کنید:

- (الف) يتعاونوا (چون پس از آن ناصبه آمده منصوب است و علامت نصب آن حذف نون است)
 (ب) الجمیلة (چون موصوف، جمع مکسر غیر عاقل و مجرور است صفت آن مفرد مونث و مجرور می‌آید)
 (ج) سیفَ (اسم لای نفی جنس مبنی بر فتح است)
 (د) التلمیذاتِ (مفعول به است و منصوب و چون جمع سالم مؤنث است علامت نصب آن کسره و اعراب فرعی است)
 (هـ) تِسْعَ (چون معدود، جمع مونث است پس عدد برخلاف آن مذکر می‌آید)
 (و) یومنوا (چون فعل پس از لَمْ جازمه آمده مجزوم است و علامت جزم آن حذف نون است)
 (ز) إِنَّ (چون اول جمله آمده است و پس از آن اسم منصوب است)
 (ح) أئمةً (چون خبر فعل ناقص أصبح می‌باشد و خبر آن منصوب است)

۱۵- قُرئَ: فعل ماضی - للغائب - مجهول - مجرد ثلاثی - متعدّد - مبنی علی الفتح

إِسْتَمِعُوا: فعل امر - للمخاطبین - مزید ثلاثی من باب افعال - مبنی

ه: ضمیر متصل منصوب و مجرور - معرفه - للغائب - مبنی علی الضم

لعلَّ: حرف مشبّهة بالفعل - عامل نصب اسمش و رفع خبرش - مبنی علی الفتح

۱۶- متن را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

(الف) عندما دَخَلَ الشابُّ الشَّرْكَةَ اِنْتَظَرَ خَلْفَ البابِ وَ طَلَبَ اذْناً لِلدَّخُولِ.

(ب) كانت ملابسُ الشابِّ بسيطةً لكنّها نظيفةً.

پاسخ سؤال‌های امتحانی زبان عربی (۲) - آزمون ۲

۱- عبارتهای زیر را ترجمه کنید:

- الف- خداوند انسان را آفرید و برای او زیبایی و زینت را در طبیعت قرار داد.
 ب- اگر مورچه احساس رطوبت کند دانه‌ها را به سطح زمین بیرون می‌آورد.
 ج- به اندازه زحمت مقام‌های والا به دست می‌آیند.
 د- پرندگان ابابیل از هر سو سنگ‌ها را بر تجاوزگران می‌ریزند.
 هـ- من بدهکارم و خانواده‌ام به کمک و مساعدت نیازمند است.
 و- شرایط برای پیروزی ستم‌دیدگان در جهان مناسب گردید (شد).

۲- ترجمه درست عبارتهای زیر را برگزینید.

- الف- گزینه ۱ درست است (زیرا فعل «رَأَى» فعل ماضی است به معنی «دید»)
 ب- گزینه ۲ درست است (زیرا فعل «لِنَبْتَعِدُ»، فعل امر است و صیغه متکلم مع الغیر- جمله اول در مورد دوری از دروغ است و جمله دوم درباره تلاش و موفقیت)
 ج- گزینه ۱ درست است (زیرا فعل «خَلَقَ» یعنی «آفرید» و فعل «لِيُذِلَّ» یعنی «برای اینکه ذلیل و خوار کند» یا «به خاک بمالد» و «أَنُوفٍ» جمع «أَنْفٍ»، به معنای «بینی» می‌باشد).
 ۳- کلمات خواسته شده را ترجمه کنید:

القبة (خیمه - چادر)   المزهرة (گلدان)   سخت‌نگیر (هَوْنٌ عَلَيكَ)   متضاد حار (بارد)

۴- اشتباهات در ترجمه را تصحیح کنید.

- الف- ایمان نمی‌آوردید ← ایمان نیاوردید (زیرا فعل مضارع با لم به صورت ماضی منفی ترجمه می‌شود)
 اسلام می‌آوریم ← اسلام آوردیم («أَسَلَمْنَا» فعل ماضی است یعنی «اسلام آوردیم»)
 ب- دیده شدند ← دیدند (زیرا «شَاهَدَ» فعل معلوم است)
 ستون ← دیوار (زیرا «جِدَارٌ» به معنی «دیوار» است)
 ج- دست‌ها ← دست‌هایشان (زیرا ضمیر «هم» در «أَيِدِيهِمْ» به معنی ضمیر چسبان «شان» است)
 سخن‌نگفتی ← سخن نمی‌گویی (زیرا «لَا تَنْطَقُ» فعل مضارع منفی است نه ماضی منفی)

۵- به عربی برگردانید:

قَصْرَ الْأَمَالِ (الْإِمَانِيَّ) فِي الدُّنْيَا (قَصْرِي الْأَمَالِ فِي الدُّنْيَا = برای صیغه مؤنث)

۶- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

- الف- الابناءُ المحبوبونَ هُمُ الَّذِينَ يَأْخُذُونَ نَصَائِحَ الْوَالِدِينَ وَ يُطِيعُونَ أَوْامِرَهُمَا.
 ب- يُوصِيْنَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ بِالْإِحْسَانِ إِلَى الْوَالِدِينَ وَ الطَّاعَةِ لَهُمَا.
 ج- يُقَدِّمُ الْوَالِدَانِ الْخِدْمَاتِ وَ التَّضَحِّيَّاتِ لِلْأَوْلَادِ لِسَعَادَتِهِمْ.

د- گزینه «۲» درست است.

۷- ترجمه درست را معین کنید.

گزینه «الف» درست است (گزینه «ب» ضرب المثل است یعنی کوه‌ها چون گذر ابر می‌روند)

۸- عبارتی که در آن اسم نکره آمده است را مشخص کنید.

گزینه الف درست است. (زیرا «أَقْوَمُ» اسم نکره است)

۹- گزینه درست را انتخاب کنید.

- الف- آخا (زیرا نصب اسماء خمسسه به الف است)
 ب- المَعْلَمَاتِ (زیرا نصب جمع سالم مونث به کسره است)
 ج- الوالدين (زیرا جرّ اسم مثنی به «یاء» می باشد)
 د- النافعة (زیرا صفت برای موصوف جمع غیرعاقل مفرد مونث می آید)
 هـ- مَعْلَمُو (زیرا نون اعراب در حالت اضافه حذف می شود)
 و- اَعْلَمَ (زیرا اَعْلَمَ اسم غیرمنصرف است و جرّ آن به فتحه است)
 ۱۰- اعراب کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده است را انتخاب کنید.

الف- گزینه ۳- مجرور تقدیراً درست است (زیرا «الهدی» اسم مقصور است و اعراب آن تقدیری)

ب- گزینه ۱- محلاً منصوب درست است. (زیرا «هذا» اسم اشاره و مبنی است و بنا بر مفعول به بودن منصوب است)

ج- گزینه ۲- مرفوع به اعراب فرعی «واو» درست است. (زیرا جمع سالم مذکر در حالت رفعی مرفوع به اعراب فرعی «واو» است.)

۱۱- جاهای خالی جدول را پر کنید.

مضارع مجزوم			مضارع منصوب			مضارع مرفوع		
الفعل	علامة الاعراب	اصليّة-فرعية	الفعل	اصليّة-فرعية	الفعل	علامة الاعراب	اصليّة-فرعية	الفعل
لاَتَقَنَّنُوا	حذف نون اعراب	فرعية	يَعْفَرُ	اصليّة	تُحِبُّونَ	ثبوت نون الاعراب	فرعية	

۱۲- فعل معلوم را به مجهول تغییر دهید:

لم يُبَعِّثِ النَّبِيُّ لجمع المال . (فاعل «الله» را حذف کرده و «النَّبِيُّ» که مفعول به بود به جای فاعل آورده و آن را نائب فاعل و مرفوع قرار داده و سپس فعل معلوم را به صیغه مجهول درمی آوریم)

۱۳- کدام گزینه، فعل معلوم عبارت مجهول زیر است.

گزینه «ب» درست است (زیرا در عبارت مجهول، «الاصدقاء» نائب فاعل است که در فعل معلوم، مفعول به خواهد بود و نیاز به فاعل داریم که «الناس» فاعل فعل خواهد بود و «الاولفاء» چون صفت «الاصدقاء» است پس آن هم منصوب می شود)

۱۴- اسم و خبر نواسخ را مشخص کنید:

الف- الله: اسم کان و مرفوع- خبيراً: خبر کان و منصوب

ب- المودّة: اسم لیت و منصوب- تستقرّ: خبر لیت و مرفوع محلاً

۱۵- کلماتی را که زیر آنها خط کشیده شده است حرکت گذاری کنید:

الف- الاسلامیة (زیرا صفت «الامة» می باشد و «الامة» اسم کانت و مرفوع است)

متحدّة (زیرا خبر «کانت» می باشد و منصوب است)

ب- البلاء (زیرا اسم «ان» می باشد و منصوب است)

ادب (زیرا خبر «ان» می باشد و مرفوع است)

۱۶- اشتباهات اعراب و تحلیل صرفی کلمات مشخص شده را تصحیح کنید.

مِسْك: ممنوع من الصرف ← منصرف- فاعل ← خَبَر (زیرا «ختامه» مبتدا است و خبر نیاز دارد)

إِنْ: حرف ناصبه ← حرف جازمه- مبنی علی الفتح ← مبنی علی السكون (زیرا «إِنْ» از حروف شرطیه است)

تَنْصُرُوا: مجهول ← معلوم- مبنی علی السكون ← معرب (فعلها مضارع به جز صیغه های ۶ و ۱۲ معرب هستند)

كُم: للمخاطب ← للمخاطبين- مضاف اليه ← مفعول به (زیرا هرگاه ضمیرهای متصل نصبی با فعل به کار روند مفعول به خواهند بود)

پاسخ سؤال‌های امتحانی زبان عربی (۲) - آزمون ۳

۱- للترجمة:

الف) خدایا! راهی آسان به سوی محبتت به من نشان بده.

ب) سخن حق را بگو و از کسی که بیهوده سخن می‌گوید دوری کن.

ج) کسی که با بدان دوستی کند (معاشرت کند) او را یکی از آن‌ها به حساب می‌آوریم.

د) سخت‌نگیر (بر خودت آسان بگیر) قدرت و مقامان را حفظ خواهیم کرد.

هـ) هلاک شد کسی که حکیم و دانایی ندارد که او را راهنمایی کند.

و) امید است (شاید) مسلمانان سربلندی و عزتشان را احیا کنند (تکرار کنند).

۲- اُكْتُبْ مَا طَلِبَ مِنْكَ:

گروه اندک: (بالعربية): الشَّرْذِمَةُ

سَجَرَ (بالفارسية): آتش روشن کرد

الحركة (المتضاد): السكون

الأسوة (المترادف): المثالي، النموذج

۳- اِنتخب الترجمة الصحيحة:

ج) ۲

ب) ۱

الف) ۲

۴- للتعريب:

مَنْ جَدَّ نَجَحَ / مَنْ يَجْتَهِدُ (يَجْتَهِدُ) يَنْجَحُ (نَجَحَ) / مَنْ يُحَاوِلُ (حَاوَلَ) يَنْجَحُ (نَجَحَ) / مَنْ سَعَى نَجَحَ

۵- صحّح الأخطاء الموجودة في الترجمة:

(۱) لباس‌های ← لباس / آراسته شد ← آراسته می‌شود

(۲) شهید شد ← حاضر شد، حضور یافت / صادقانه ← جانانه، به زیبایی

(۳) کوچکی ← بزرگی / فرو رفته بود ← فرو رفت / درد شدید ← درد شدیدی / می‌کردم ← می‌کنم

۶- غير الجملة إلى المبني للمجهول:

المبني للمجهول ← سئل المدير عن سير اختياره.

۷-

الف) الله: معرفة (علم) / أسماء: معرف بإضافة / هم: معرفة (ضمير)

ب) النملة: مضاف إليه / كثيرة: صفة أو نعت

ج) أذى: مجرور بحرف الجر تقديراً / هذا: مضاف إليه و مجرور محلاً

۸- عيّن اعراب الأفعال المضارعة و اذكر علامتها:

(۱) أسأل: مضارع مرفوع بالضمة / أن تنجحوا: مضارع منصوب بحذف نون الإعراب

(۲) لا تقنطوا: مضارع مجزوم بحذف نون الإعراب

۹- شكّل الكلمات التي تحتها خط:

بُهْلُولٌ / مقدار

۱۰- اِحذف الفعل الناقص من الجملة التالية و غير ما يلزم تغييره:

نحن متقدّمون حين عملنا بالقرآن.

۱۱- عيّن اسم الحرف المشبهة بالفعل و خبره:

اسم: أخوا / خبر: من

۱۲- صحّح الأخطاء:

المسلمين ← المسلمون / مادام ← ماداموا

۱۳- إنتخب الجوابَ الصحيح:

- (۱) کوتاهی نکردند (۲) شاد (۳) أربعة (۴) الساعة الثامنة
(۵) لیساعدين (۶) مدارس (۷) خلق (۸) دؤوباً

۱۴- اقرأ النصَّ التالي ثمَّ أجبْ عن الأسئلة:

- (۱) أين عُلّقَ جرسٌ ثمينٌ؟ (عُلّقَ جرسٌ ثمينٌ) على بابِ بيتِ أحدِ الأغنياء.
(۲) لماذا خافَ اللّصُّ؟ لأنَّ الجرسَ يرنُّ حينَ يحرّكُ.
(۳) ما قالَ اللّصُّ حينَ رنَّ الجرسُ؟ قالَ اللّصُّ: إنَّ أذنيَّ إذا ملّتنا بالقطنِ لا تسمعانِ صوتاً.
(۴) لماذا تعجّبَ اللّصُّ المَعْفَلُ؟ لأنَّ صاحبَ البيتِ هَرَعَ نحوَ البابِ.
(۵) عيّن نائبَ الفاعلِ في النصِّ. جرسٌ - ضميرٌ مستترٌ «هو» در يحرّكُ - ضميرٌ بارزٌ «ا» در ملّتنا - الجرسُ - صوتٌ

۱۵- الف) عيّن الإعرابَ لما أُشيرَ إليه بخطِّ:

راقبوا: فعلٌ و فاعلهُ ضميرٌ «واو» البارز

حرّكاتٍ: مفعول به و منصوبٌ بالكسرة

صاحبٍ: مضافٌ إليه و مجرورٌ

ب) اكتب التحليل الصرفي لما أُشيرَ إليها بخطِّ:

إصبروا: فعلٌ امرٌ، للمخاطبين، مجرد ثلاثي، لازم، معلوم، مبني

حتّى: حرفٌ من الحروف الناصبة، عامل، مبني على السكون

هو: اسم، ضميرٌ منفصل للرفع، للغائب، معرفة، مبني على الفتح

الحاكمين: اسم، جمع سالم للمذكّر، مشتق (اسم فاعل)، معرّف بـأل، معرب، منصرف، صحيح الآخر

مؤسسه آموزشی فرهنگي